

Vila Fortunatus

Calendari Agrícola

2013

Gener

Febrer

Març

Abril

Maig

Juny

Juliol

Agost

Setembre

Octubre

Novembre

Desembre

Amb la col·laboració de:

MUSEO DE
ZARAGOZA

*Representació
del mes de novembre:
un ós i un arboç,
evocant la natura
salvatge
que es relaciona
amb la divinitat
protectora del mes,
Diana (Artemis,
la dona - óssa)*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Gener

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i> <i>Cap d'Any</i> 1	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i> <i>Quart minvant</i> 5	<i>Diumenge</i> <i>Dia de Reis</i> 6
7	8	9	10	● <i>Lluna nova</i> 11	12	13
14	15	16	17	☾ <i>Quart creixent</i> 18	19	20
21	22	23	24	25	26	☾ <i>Lluna vella</i> 27
28	29	30	31			

Mosaic amb formes geomètriques trobat a la part occidental del peristil.

Febrer

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
				1	2	 <i>Quart mirvant</i> 3
4	5	6	7	8	9	 <i>Lluna nova</i> 10
11	12	<i>Dimecres de Cendra</i> 13	14	15	16	 <i>Quart creixent</i> 17
18	19	20	21	22	23	24
 <i>Lluna vella</i> 25	26	27	28			

*Representació del mes de setembre:
un cavall corrent i un card.
Es creu que fa referència
als Jocs que es celebraven
en aquest mes i a la verema.*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Març

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
				1	2	3
☾ <i>Quart minvant</i> 4	5	6	7	8	9	10
● <i>Lluna nova</i> 11	12	13	14	15	16	17
18	☽ <i>Quart creixent</i> 19	20	21	22	23	24
25	26	☾ <i>Lluna vella</i> 27	<i>Dijous Sant</i> 28	<i>Divendres Sant</i> 29	30	31

*Representació del mes d'agost:
es pot observar un lleó, uns gerds
i un dibuix que fa referència
al calor solar.*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Abril

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
1	2	 <i>Quart mirvant</i> 3	4	5	6	7
8	9	 <i>Lluna nova</i> 10	11	12	13	14
15	16	17	 <i>Quart creixent</i> 18	19	20	21
22	<i>Sant Jordi</i> <i>Dia d'Aragó</i> 23	24	 <i>Lluna vella</i> 25	26	27	28
29	30					

*Fragment de mosaic
amb motius geomètrics
i flors, trobat també
al peristil.*

Maig

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i> <i>Dia del Treball</i> 1	<i>Dijous</i> ☾ <i>Quart minvant</i> 2	<i>Divendres</i> 3	<i>Dissabte</i> 4	<i>Diumenge</i> 5
6	7	8	9	● <i>Lluna nova</i> 10	11	12
13	14	15	16	17	☽ <i>Quart creixent</i> 18	19
20	21	22	23	24	☾ <i>Lluna vella</i> 25	26
27	28	29	30	☽ <i>Quart minvant</i> 31		

*Representació del
mes de juny;
tigressa saltant sobre
un feix d'espigues,
simbolitzant la protecció
de les collites,
i flor de carabassera.
Les carabasses
es feien anar com a
contenidors de vi,
és per tant una al·lusió
al deu Bacus.*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Juny

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
					1	2
3	4	5	6	7	● <i>Lluna nova</i>	8
10	11	12	13	14	15	☾ <i>Quart creixent</i>
17	18	19	20	21	22	☾ <i>Lluna vella</i>
<i>Dia de Sant Joan</i>	25	26	27	28	29	☾ <i>Quart minvant</i>
24						30

*Representació del mes de maig;
toro menjant una tija de mill,
en al·lusió a la
la plantació d'aquest cereal,
imprescindible per alimentar
els ramats, i que es feia a
principis de mes.*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Juliol

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
1	2	3	4	5	6	7
● <i>Lluna nova</i> 8	9	10	11	12	13	14
15	☾ <i>Quart creixent</i> 16	17	18	19	20	21
☾ <i>Lluna vella</i> 22	23	24	25	26	27	28
☾ <i>Quart minvant</i> 29	30	31				

*Representació del mes d'abril:
llobre corrent, al fons un pi
i unes aus, potser una
representació de la vida
salvatge.*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Agost

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
			1	2	3	4
5	● <i>Lluna nova</i> 6	7	8	9	10	11
12	13	☾ <i>Quart creixent</i> 14	<i>Dia de l'Assumpció</i> 15	16	17	18
19	20	☾ <i>Lluna vella</i> 21	22	23	24	25
26	27	☾ <i>Quart minvant</i> 28	29	30	31	

Mosaic de Venus i Eros, decorava una habitació de la part occidental de la Vil·la, a la part privada, es creu que es tractava d'un dormitori. És un motiu d'inspiració oriental.

Setembre

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
						1
2	3	4	● Lluna nova	5	6	7
8	9	10	☾ Quart creixent	11	12	13
14	15	16	☽ Lluna vella	17	18	19
20	21	22		23	24	25
26	27	28	☽ Quart minvant	29	30	

Representació del mes de febrer: un ruc, un ram de mangranes i al fons, un molí.

Són símbol de fecunditat, ja que febrer és el mes de la fertilitat.

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Octubre

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
	1	2	3	4	● <i>Lluna nova</i> 5	6
7	8	9	10	☾ <i>Quart creixent</i> 11	<i>Dia del Pilar</i> 12	13
14	15	16	17	☽ <i>Lluna vella</i> 18	19	20
21	22	23	24	25	☾ <i>Quart minvant</i> 26	27
28	29	30	31			

*Mosaic amb formes geomètriques,
dibuixos molt comuns a la
Roma Imperial.*

Novembre

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
				Tots Sants 1	2	● Lluna nova 3
4	5	6	7	8	9	☾ Quart creixent 10
11	12	13	14	15	16	☽ Lluna vella 17
18	19	20	21	22	23	24
☽ Quart minvant 25	26	27	28	29	30	

*Fortu - natus:
nascut a la fortuna,
afortunat.*

Aquest és el mosaïc que dóna nom a la Vil·la.

*Per a alguns autors es traduiria com
“nascut a la Fortuna, afortunat”.*

*Per a altres estaria relacionat amb el nom
del propietari de la Vil·la, Fortunato.*

*Al mig hi tenim un crismó, amb alfa i omega,
de significat cristià.*

*Es va trobar a una de les sales de recepció,
a la part sud-oest de la Vil·la.*

Desembre

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>	<i>Dissabte</i>	<i>Diumenge</i>
						1
2	● <i>Lluna nova</i> 3	4	5	<i>Dia de la Constitució</i> 6	7	8
☾ <i>Quart creixent</i> 9	10	11	12	13	14	15
16	☾ <i>Lluna vella</i> 17	18	19	20	21	22
23	24	☾ <i>Quart minvant</i> <i>Dia de Nadal</i> 25	26	27	28	29
30	31					

*Representació del mes de desembre:
cérvol galopant i altar amb vela
i ram d'olivera. És el mes de les
Saturnalia, festivitat romana
que es celebrava a la llum
de les veles, simbolitzant la fi
de l'obscuritat i el naixement
de la llum (solstici d'hivern);
també la finalització de les feines
del camp. Ja llavors eren dies
de grans banquets
i d'intercanvi de regals...*

Fotografia: Museu de Saragossa (J. Garrido).

Els mosaics són uns dels elements més destacables de la Vil·la: tot el peristil i gran part de la zona de recepció i de la zona privada van estar dotades de rics mosaics policroms, tant geomètrics com figuratius, amb una rica i sorprenent iconografia de tema pagà, amb l'excepció del crismó. D'entre aquests mosaics, datats del segle IV d.C., destaquem el calendari agrícola de la galeria sud: petits emblemes amb animals i plantes simbolitzant els dotze mesos del any, si bé només se n'han pogut rescatar vuit, així com el mosaic en forma de lluneta que veiem a la portada, trobat a l'èxedra o zona d'accés a la Vil·la. Representa un gerro amb branques ondulants, i carrols de raïm.

Fotografia de portada: Museu de Saragossa (J. Garrido).